

2024/1717

20.6.2024

UREDBA (EU) 2024/1717 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 13. junija 2024

o spremembi Uredbe (EU) 2016/399 o Zakoniku Unije o pravilih, ki urejajo gibanje oseb prek meja

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 77(2), točki (b) in (e), ter člena 79(2), točka (c),

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽¹⁾,

ob upoštevanju mnenja Odbora regij ⁽²⁾,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom ⁽³⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) V skladu s členom 3(2) Pogodbe o Evropski uniji (PEU) Unija zajema območje svobode, varnosti in pravice brez nadzora na notranjih mejah, na katerem je v povezavi z ustreznimi ukrepi glede nadzora na zunanjih mejah, azila, priseljavanja ter glede preprečevanja kriminala in boja proti njemu zagotovljeno prosto gibanje oseb.
- (2) Oblikovanje območja, na katerem je zagotovljeno prosto gibanje oseb prek notranjih meja, je eden od največjih dosežkov Unije. Pomembno je, da je normalno delovanje in krepitev tega območja, ki temelji na zaupanju in solidarnosti, skupni cilj Unije in držav članic, ki so soglašale, da bodo pri njem sodelovale. V zvezi s tem bi se morala začasna ponovna uvedba nadzora na notranjih mejah uporabljati izjemoma in le kot skrajno sredstvo, po potrebi po posvetovanju z zadevnimi državami članicami in ob sodelovanju med njimi ter Komisijo kot varuhinjo pogodb.
- (3) V Uredbi (EU) 2016/399 Evropskega parlamenta in Sveta (v nadaljnjem besedilu: Zakonik o schengenskih mejah) ⁽⁴⁾ so določena pravila, ki urejajo gibanje oseb na območje brez nadzora na notranjih mejah (v nadaljnjem besedilu: schengensko območje) in z njega ter med državami članicami, ki sodelujejo v schengenskem območju.
- (4) Schengensko območje se je v zadnjih letih soočilo z izzivi brez primere, ki po svoji naravi niso bili omejeni na ozemlje posamezne države članice. Ti izzivi so poudarili dejstvo, da je ohranjanje javnega reda in varnosti na schengenskem območju skupna odgovornost, ki zahteva skupno in usklajeno ukrepanje med državami članicami in na ravni Unije. Izpostavili so tudi vrzeli v obstoječih pravilih, ki urejajo delovanje schengenskega območja na zunanjih in notranjih mejah, ter potrebo po oblikovanju močnejšega in trdnejšega okvira, ki bo omogočal učinkovitejši odziv na izzive, s katerimi se sooča schengensko območje, da bi se okrepila medsebojno zaupanje in solidarnost ter bi se zagotovilo, da se pri prehajanju notranjih meja ne izvaja nadzor oseb ne glede na njihovo državljanstvo, hkrati pa bi se lahko države članice učinkovito odzvale na izzive, s katerimi se soočajo.
- (5) Nadzor meje na zunanjih mejah ni le v interesu države članice, na zunanjih mejah katere se opravlja, temveč v interesu vseh držav članic, ki so odpravile nadzor na svojih notranjih mejah, in celotne Unije. Države članice morajo zagotoviti visoke standarde pri upravljanju svojih zunanjih meja, tudi z okrepljenim sodelovanjem med mejnimi policisti, policijo, carino in drugimi ustreznimi organi. Unija zagotavlja dejavno podporo s finančnimi

⁽¹⁾ UL C 323, 26.8.2022, str. 69.

⁽²⁾ UL C 498, 30.12.2022, str. 114.

⁽³⁾ Stališče Evropskega parlamenta z dne 24. aprila 2024 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in odločitev Sveta z dne 24. maja 2024.

⁽⁴⁾ Uredba (EU) 2016/399 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. marca 2016 o Zakoniku Unije o pravilih, ki urejajo gibanje oseb prek meja (Zakonik o schengenskih mejah) (UL L 77, 23.3.2016, str. 1).

sredstvi, ki jih zagotavljajo zadevne agencije Unije, ter z upravljanjem schengenskega ocenjevalnega in spremljevalnega mehanizma, vzpostavljenega z Uredbo Sveta (EU) 2022/922⁽⁵⁾. Pravila, ki se uporabljajo za zunanje meje, je treba okrepiti, da bi se bolje odzvali na nove izzive, ki so se nedavno pojavili na zunanjih mejah.

- (6) Evropsko integrirano upravljanje meja temelji na štiristopenjskem modelu varovanja dostopa, določenem v Uredbi (EU) 2019/1896 Evropskega parlamenta in Sveta⁽⁶⁾. Nadzor meje, vključno z ukrepi za olajšanje zakonitih prehodov meje, je ključni del evropskega integriranega upravljanja meja. Za preprečevanje in odkrivanje čezmejnih kriminala na zunanjih mejah, zlasti tihotapljenja migrantov, trgovine z ljudmi in terorizma, bi morale države članice skupaj z Evropsko agencijo za mejno in obalno stražo, vzpostavljeno z Uredbo (EU) 2019/1896, izvajati evropsko integrirano upravljanje meja na podlagi štiristopenjskega modela varovanja dostopa.
- (7) Pandemija COVID-19 je pokazala, da so lahko pri grožnjah javnemu zdravju potrebna enotna pravila o omejitvah potovanj državljanov tretjih držav v Unijo. Če se za obravnavanje takih groženj na zunanjih mejah sprejmejo neskladni in različni ukrepi, to negativno vpliva na delovanje celotnega schengenskega območja ter zmanjšuje predvidljivost za potnike iz tretjih držav in stike z ljudmi iz tretjih držav. Za pripravo schengenskega območja na prihodnje izzive v obsegu, primerljivem s pandemijo COVID-19, bi bilo treba vzpostaviti nov mehanizem, ki bi omogočal pravočasno sprejetje in odpravo usklajenih ukrepov na ravni Unije. Novi mehanizem na zunanjih mejah bi bilo treba uporabiti v primeru obsežnih izrednih razmer v javnem zdravju z resno čezmejno grožnjo za zdravje, ki jih Komisija prizna na ravni Unije brez poseganja v Uredbo (EU) 2022/2371 Evropskega parlamenta in Sveta⁽⁷⁾, pri čemer se upoštevajo informacije pristojnih nacionalnih organov.
- (8) V primeru obsežnih izrednih razmer v javnem zdravju bi moral mehanizem predvideti sprejetje izvedbene uredbe, s katero se določijo začasne omejitve potovanj, vključno z omejitvami vstopa in minimalnimi začasnimi omejitvami iz zdravstvenih razlogov, ter pogoji, pod katerimi se odpravijo. Glede na politično občutljivo naravo takšnih omejitev, ki zadevajo pravico do vstopa na ozemlje držav članic, bi bilo treba na Svet prenesti izvedbena pooblastila, da na predlog Komisije sprejme tako izvedbeno uredbo (v nadaljnjem besedilu: izvedbena uredba).
- (9) Pomembno je, da je v skladu z veljavnimi obveznostmi na podlagi prava Unije in mednarodnega prava državljanom Unije in državljanom tretjih držav, ki so na podlagi sporazumov med Unijo in njenimi državami članicami na eni strani ter temi tretjimi državami na drugi strani enako upravičeni do prostega gibanja kot državljani Unije, ter njihovim družinskim članom vedno dovoljen vstop v Unijo. Tudi rezidentom Unije bi bilo treba vedno dovoliti vrnitev v Unijo, zlasti v državo članico, v kateri zakonito prebivajo. Izvedbena uredba bi morala določiti minimalne začasne omejitve iz zdravstvenih razlogov, ki bi lahko veljale za te osebe. Kar zadeva državljane tretjih držav, ki zakonito prebivajo na Irskem, bi morale države članice tem rezidentom na vzajemni podlagi dovoliti, da se prek ozemlja držav članic vrnejo na Irsko. Irsko se povabi, da svojo nacionalno politiko uskladi z omejitvami potovanj v Evropsko unijo. Izvedbena uredba bi morala vsebovati vse potrebne elemente za zagotovitev, da so omejitve potovanj učinkovite, ciljno usmerjene, nediskriminatorne in sorazmerne glede na spreminjajoče se epidemiološke razmere. Kadar to zahteva narava obsežnih izrednih razmer v javnem zdravju, bi bilo treba opredeliti, da so kategorije oseb, ki potujejo iz nujnih razlogov in so navedene v delu B Priloge XI, izvzete iz omejitev vstopa, ter določiti pogoje, pod katerimi bi morale biti mogoče, da se za te potnike izjemoma uvedejo omejitve potovanj. Poleg tega ali namesto tega bi bilo treba v izvedbeni uredbi določiti morebitna geografska območja ali tretje države, za potovanje iz katerih bi moralo biti mogoče določiti posebne ukrepe, in določiti postopek za redni pregled razmer in omejitev potovanj na podlagi objektivne metodologije in objektivnih meril, ki se uporabljajo za ta postopek, vključno zlasti epidemiološke razmere. V izvedbeni uredbi bi se lahko določili pogoji, pod katerimi bi se lahko dovolilo potovanje, na primer testiranje, karantena, samoosamitev ali drugi ustrezni ukrepi, kot je obvezna izpolnitev obrazca za lokalizacijo potnika ali uporaba drugega orodja za sledenje stikom, pri čemer bi se zlasti

(5) Uredba Sveta (EU) 2022/922 z dne 9. junija 2022 o vzpostavitvi in delovanju ocenjevalnega in spremljevalnega mehanizma za preverjanje uporabe schengenskega pravnega reda in razveljavitvi Uredbe (EU) št. 1053/2013 (UL L 160, 15.6.2022, str. 1).

(6) Uredba (EU) 2019/1896 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. novembra 2019 o evropski mejni in obalni straži ter razveljavitvi uredb (EU) št. 1052/2013 in (EU) 2016/1624 (UL L 295, 14.11.2019, str. 1).

(7) Uredba (EU) 2022/2371 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. novembra 2022 o resnih čezmejnih grožnjah za zdravje in razveljavitvi Sklepa št. 1082/2013/EU (UL L 314, 6.12.2022, str. 26).

upoštevali vsi sistemi Unije, razviti za olajšanje potovanja pod varnimi pogoji, kot so sistemi za preverjanje digitalnih potrdil. Z izvedbeno uredbo bi se lahko po potrebi vzpostavil tudi mehanizem, ki bi omogočal sprejetje dodatnih ukrepov, če bi se epidemiološke razmere na enem ali več geografskih območjih močno poslabšale.

- (10) Učinkovitost omejitev potovanj v Unijo temelji na uporabi enotnih pravil za tretje države in državljane tretjih držav. Z uporabo enotnih pravil z izvedbeno uredbo bi morali zagotoviti varovanje javnega zdravja in tako ohraniti delovanje območja brez nadzora na notranjih mejah. Države članice bi lahko sprejele strožječasne zdravstvene in druge s tem povezane omejitve, kot so določene v izvedbeni uredbi, pod pogojem, da take omejitve nimajo negativnega učinka na delovanje območja brez nadzora na notranjih mejah. Države članice bi lahko sprejele omejitve potovanj tudi, kadar ne obstaja izvedbena uredba. Izvedbena uredba bi morala upoštevati poseben položaj čezmorskih držav ali ozemelj iz člena 355(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) in Priloge II Pogodbe.
- (11) Za tranzit državljanov Unije in njihovih družinskih članov ter nekaterih kategorij nujnih potnikov znotraj Unije ne bi smele veljatičasne omejitve potovanj v končni namembni kraj iz zdravstvenih razlogov. Kadar se uporabljajočasne omejitve iz zdravstvenih razlogov, bi jih bilo treba upoštevati ob prihodu v končni namembni kraj.
- (12) Prav tako je treba okrepiti pravila in zaščitne ukrepe v pravu Unije, da se državam članicam omogoči hitro ukrepanje proti razmeram instrumentalizacije. Tako instrumentalizacijo je treba razumeti v smislu člena 1(4), točka (b), prvi stavek, Uredbe (EU) 2024/1359 Evropskega parlamenta in Sveta⁽⁸⁾. Razmere, v katerih so sovražni nedržavni akterji vpleteni v organizirani kriminal, zlasti tihotapljenje migrantov, se ne bi smele šteti za instrumentalizacijo migrantov, kadar cilj ni destabilizirati Unijo ali državo članico. Tudi humanitarna pomoč se ne bi smela šteti za instrumentalizacijo migrantov, kadar cilj ni destabilizirati Unijo ali državo članico.
- (13) Za Ciper Uredba Sveta (ES) št. 866/2004⁽⁹⁾ določa posebna pravila, ki se uporabljajo za črto med območji Republike Ciper, ki so pod dejanskim nadzorom Vlade Republike Ciper, in tistimi območji, ki niso pod njeno dejansko kontrolo. Razmere, v katerih tretja država ali sovražni nedržavni akter spodbuja ali olajšuje gibanje državljanov tretjih držav, da prečkajo to črto, čeprav ta črta ne pomeni zunanje meje, se šteje za instrumentalizacijo.
- (14) V primeru instrumentalizacije bi zadevna država članica morala zlasti imeti možnost, da z začasnim zaprtjem nekaterih mejnih prehodov obmejni promet po potrebi omeji na najmanjšo možno mero, hkrati pa zagotavlja dejanski in učinkovit dostop do postopkov mednarodne zaščite. Pri vsaki taki odločitvi bi bilo treba upoštevati, ali je Evropski svet priznal, da se Unija ali ena ali več njenih držav članic sooča z instrumentalizacijo migrantov. Poleg tega bi bilo treba pri vseh takih omejitvah v celoti upoštevati pravice državljanov Unije, državljanov tretjih držav, ki imajo pravico do prostega gibanja na podlagi mednarodnega sporazuma, in državljanov tretjih držav, ki so rezidenti za daljši čas na podlagi nacionalnega prava ali prava Unije ali so imetniki vizumov za dolgoročno prebivanje, ter njihovih družinskih članov. Poleg tega bi bilo treba take omejitve uporabljati na način, ki zagotavlja, da se te obveznosti v zvezi z dostopom do mednarodne zaščite, zlasti načelo nevrčanja, spoštuje.
- (15) Evropska agencija za mejno in obalno stražo pomaga državam članicam pri izvajanju operativnih vidikov upravljanja zunanjih meja, vključno z izmenjavo informacij, zagotavljanjem opreme, razvojem zmogljivosti in usposabljanjem nacionalnih mejnih policistov, ciljno usmerjenimi informacijami in analizo tveganja, napotitvijo stalne enote evropske mejne in obalne straže ter pomočjo pri akcijah iskanja in reševanja ljudi v nevarnosti na morju, ki se sprožijo in izvajajo v skladu z Uredbo (EU) št. 656/2014 Evropskega parlamenta in Sveta⁽¹⁰⁾. Nova pooblastila Evropske agencije za mejno in obalno stražo omogočajo znatne priložnosti za pomoč državam članicam pri nalogah nadzora meje, tudi med drugim kar zadeva preverjanje in operacije vračanja.

⁽⁸⁾ Uredba (EU) 2024/1359 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. maja 2024 o ravnanju v kriznih razmerah in primeru višje sile na področju migracij in azila ter spremembi Uredbe (EU) 2021/1147 (UL L, 2024/1359, 22.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1359/oj>).

⁽⁹⁾ Uredba Sveta (ES) št. 866/2004 z dne 29. aprila 2004 o režimu na podlagi člena 2 Protokola št. 10 k Aktu o pristopu (UL L 161, 30.4.2004, str. 128).

⁽¹⁰⁾ Uredba (EU) št. 656/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o določitvi pravil za varovanje zunanjih morskih meja v okviru operativnega sodelovanja, ki ga usklajuje Evropska agencija za upravljanje operativnega sodelovanja na zunanjih mejah držav članic Evropske unije (UL L 189, 27.6.2014, str. 93).

- (16) Tehnična sredstva za preprečevanje nedovoljenih prehodov meje bi lahko vključevala sodobne tehnologije, kot so brezпилotni zrakoplovi in senzorji gibanja, ter mobilne enote in po potrebi vse vrste stacionarne in mobilne infrastrukture. Uporaba takšnih tehničnih sredstev, zlasti tehnologij, ki omogočajo zbiranje osebnih podatkov, mora temeljiti na jasno opredeljenih določbah nacionalnega prava in se izvajati v skladu z njimi.
- (17) Na Komisijo bi bilo treba prenesti pooblastilo, da v skladu s členom 290 PDEU dopolni Uredbo (EU) 2016/399 v zvezi z dodajanjem več kategorij oseb, ki potujejo iz nujnih razlogov, v del B Priloge XI, in v zvezi z dodatnimi ukrepi, ki urejajo varovanje, vključno z razvojem skupnih minimalnih standardov za varovanje meje. Ti skupni minimalni standardi bi morali upoštevati vrsto mej, na primer kopenske, morske ali zračne meje, stopnjo vpliva, ki se vsakemu odseku zunanje meje dodeli v skladu s členom 34 Uredbe (EU) 2019/1896, in druge ustrezne dejavnike, kot so geografske posebnosti. Zlasti je pomembno, da se Komisija pri svojem pripravljalnem delu ustrezno posvetuje, vključno na ravni strokovnjakov, in da se ta posvetovanja izvedejo v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje⁽¹¹⁾. Za zagotovitev enakopravnega sodelovanja pri pripravi delegiranih aktov Evropski parlament in Svet zlasti prejmeta vse dokumente sočasno s strokovnjaki iz držav članic, njuni strokovnjaki pa se sistematično lahko udeležujejo sestankov strokovnih skupin Komisije, ki zadevajo pripravo delegiranih aktov.
- (18) Na območju brez nadzora na notranjih mejah bi bilo treba osebam ne glede na njihovo državljanstvo omogočiti prosto in varno gibanje med državami članicami. V zvezi s tem bi bilo treba pojasniti, da prepoved nadzora na notranjih mejah ne posega v pristojnost držav članic, da na svojem ozemlju, vključno na svojih obmejnih območjih, izvajajo kontrole za namene, ki niso nadzor meje. Zlasti bi bilo treba pojasniti, da so pristojni nacionalni organi, vključno z zdravstvenimi organi ter organi preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj, načeloma še naprej upravičeni do izvajanja javnih pooblastil na podlagi nacionalnega prava, če učinek teh pooblastil ni enakovreden mejnim kontrolam.
- (19) Prepoved nadzora na notranjih mejah sicer zajema tudi kontrole z enakim učinkom, vendar se kontrole, ki jih izvajajo pristojni organi držav članic ne bi smele šteti za enakovredne mejni kontroli, kadar njihov cilj ni nadzor meje, kadar temeljijo na splošnih informacijah in izkušnjah policije ali informacijah o javnem zdravju v zvezi z morebitnimi grožnjami javni varnosti ali javnemu redu, kadar so namenjene zlasti boju proti čezmejnemu kriminalu, zmanjšanju nezakonitih migracij ali zaježitvi širjenja nalezljive bolezni, za katero je Evropski center za preprečevanje in obvladovanje bolezni ugotovil, da bi lahko prerasla v epidemijo, kadar so načrtovane in se izvajajo na način, ki se jasno razlikuje od sistematičnih kontrol oseb na mejah, in kadar se izvajajo na prometnih vozliščih, kot so pristanišča, železniške ali avtobusne postaje in letališča, pa tudi tovorni terminali, ali neposredno v vozilih za prevoz potnikov, ter kadar temeljijo na oceni tveganja.
- (20) Zmanjšanje nezakonitega priseljevanja ter s tem povezanega čezmejnega kriminala, kot so trgovina z ljudmi, tihotapljenje migrantov in ponarejanje listin ter druge oblike čezmejnega kriminala, bi lahko zajemalo ukrepe, ki omogočajo preverjanje identitete, državljanstva in rezidenčnega statusa oseb, če so ta preverjanja nesistematična in se izvajajo na podlagi ocene tveganja.
- (21) Uporaba sodobnih tehnologij za nadzor prometnih tokov, zlasti na avtocestah in drugih pomembnih cestah, ki jih določijo države članice, lahko prispeva k obravnavanju groženj javnemu redu ali notranji varnosti. Prepoved nadzora na notranjih mejah se ne bi smela razumeti tako, da preprečuje zakonito izvajanje policijskih ali drugih javnih pooblastil za izvajanje kontrol na območjih notranjih meja. To vključuje kontrole, v okviru katerih se uporabljajo tehnologije za spremljanje in nadzor, ki se na splošno uporabljajo na ozemlju ali ki temeljijo na oceni tveganja za zaščito notranje varnosti.
- (22) Da bi bile take tehnologije učinkovite, bi bilo treba omogočiti uporabo sorazmernih omejitev hitrosti na cestnih mejnih prehodih.
- (23) Pri izvajanju policijskih ali drugih javnih pooblastil s strani pristojnih organov držav članic na njihovem ozemlju, zlasti na njihovih obmejnih območjih, je pomembno, da izvajanje teh pooblastil ne vpliva nesorazmerno na tekoči potek prometa na cestnih mejnih prehodih na notranjih mejah, predvsem pa ne povzroča predolghih čakalnih dob. V duhu dialoga in sodelovanja je pomembno, da države članice obvestijo sosednje države članice o svojih ukrepih, zlasti, kadar se pričakuje, da bo imel ukrep znatnejši učinek na čezmejni promet.

⁽¹¹⁾ UL L 123, 12.5.2016, str. 1.

- (24) Prepoved nadzora na notranjih mejah ne bi smela omejevati izvajanja kontrol, določenih na podlagi prava Unije. Pravila iz te uredbe zato ne vplivajo na veljavna pravila o preverjanju podatkov o potnikih v ustreznih zbirkah podatkov pred prihodom.
- (25) Zagotoviti je treba, da bodo kontrole, ki jih izvajajo države članice pri izvajanju nacionalnih pristojnosti, ostale popolnoma skladne z območjem brez nadzora na notranjih mejah. V skladu s sodno prakso Sodišča Evropske unije se s povečanjem znakov, da imajo kontrole, ki jih izvajajo države članice na svojih obmejnih območjih, učinek, enakovreden nadzoru meje, pri čemer se upoštevajo cilj teh kontrol, njihov ozemeljski obseg in morebitne razlike v primerjavi s kontrolami, ki se izvajajo na preostalem ozemlju zadevne države članice, povečuje potreba po strogih in podrobnih pravilih in omejitvah, ki določajo pogoje, pod katerimi lahko države članice izvajajo svoja policijska pooblastila na obmejnem območju.
- (26) Za okrepitev delovanja schengenskega območja bi morale imeti države članice možnost, da sprejmejo dodatne ukrepe za boj proti nedovoljenemu gibanju med državami članicami. Kadar nacionalni organi preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj države članice primejo državljane tretjih držav brez pravice do bivanja v tej državi članici na obmejnih območjih med kontrolo, ki jo izvajajo pristojni organi v okviru dvostranskega sodelovanja, ki bi lahko vključevalo skupne policijske patrulje, bi morali imeti ti organi možnost, da državljane tretjih držav predajo državi članici, iz katere so vstopili v državo članico, ki izvede predajo, če državljani tretjih držav nimajo pravice do bivanja v državi članici, ki izvede predajo. Država članica, neposredno iz katere so državljani tretjih držav prišli, bi prijete državljane tretjih držav morala sprejeti.
- (27) Postopek predaje se ne bi smel uporabljati za državljane tretjih držav, ki so imetniki dovoljenj Unije za dolgotrajno prebivanje, in njihove družinske člane v skladu z Direktivo Sveta 2003/109/ES⁽¹²⁾, družinske člane državljanov Unije, ki so državljani tretjih držav in imajo pravico do prostega gibanja v skladu z Direktivo 2004/38/ES Evropskega parlamenta in Sveta⁽¹³⁾, državljane tretjih držav, ki so imetniki veljavnega vizuma za dolgoročno bivanje, in njihove družinske člane v skladu z nacionalnim pravom, državljane tretjih držav, ki so imetniki veljavnega vizuma za kratkoročno bivanje, za državljane tretjih držav, ki imajo pravico do brezvizumskega potovanja znotraj schengenskega območja za 90 dni v katerem koli 180-dnevem obdobju, če niso prekoračili tega 90-dnevnega obdobja, prosilce, kakor so opredeljeni v členu 3, točka 13, Uredbe (EU) 2024/1348 Evropskega parlamenta in Sveta⁽¹⁴⁾ in upravičence do mednarodne zaščite, kakor so opredeljeni v členu 3, točka 4, Uredbe (EU) 2024/1347 Evropskega parlamenta in Sveta⁽¹⁵⁾. Za prosilce, prijete v okviru dvostranskega sodelovanja, bi morale veljati ustrezne določbe Uredbe (EU) 2024/1351 Evropskega parlamenta in Sveta⁽¹⁶⁾.
- (28) Postopek, po katerem bi morala imeti država članica možnost, da preda državljane tretjih držav brez pravice do bivanja državi članici, neposredno iz katere so osebe prišle, bi moral potekati hitro, vendar bi morali zanj veljati zaščitni ukrepi in bi se moral izvajati ob polnem spoštovanju temeljnih pravic in načela nediskriminacije iz člena 21 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljnjem besedilu: Listina), da se prepreči rasno profiliranje. Organi bi morali imeti možnost, da preverijo ustrezne informacije o gibanju zadevnih oseb, ki so organom neposredno na voljo. Take informacije bi lahko vključevale objektivne elemente, na podlagi katerih bi organi lahko ugotovili, da je oseba pred kratkim pripotovala iz druge države članice, kot je posedovanje dokumentov, vključno s potrdili ali računi, ki dokazujejo nedavno potovanje iz druge države članice. Državljan tretjih držav, ki so predmet postopka

⁽¹²⁾ Direktiva Sveta 2003/109/ES z dne 25. novembra 2003 o statusu državljanov tretjih držav, ki so rezidenti za daljši čas (UL L 16, 23.1.2004, str. 44).

⁽¹³⁾ Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2004/38/ES z dne 29. aprila 2004 o pravici državljanov Unije in njihovih družinskih članov do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic, ki spreminja Uredbo (EGS) št. 1612/68 in razveljavlja direktive 64/221/EGS, 68/360/EGS, 72/194/EGS, 73/148/EGS, 75/34/EGS, 75/35/EGS, 90/364/EGS, 90/365/EGS in 93/96/EGS (UL L 158, 30.4.2004, str. 77).

⁽¹⁴⁾ Uredba (EU) 2024/1348 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. maja 2024 o vzpostavitvi skupnega postopka za mednarodno zaščito v Uniji in razveljavitvi Direktive 2013/32/EU (UL L, 2024/1348, 22.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1348/oj>).

⁽¹⁵⁾ Uredba (EU) 2024/1347 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. maja 2024 o standardih glede pogojev, ki jih morajo izpolnjevati državljani tretjih držav ali osebe brez državljanstva, da so upravičeni do mednarodne zaščite, glede enotnega statusa beguncev ali oseb, upravičenih do subsidiarne zaščite, in glede vsebine te zaščite ter spremembi Direktive Sveta 2003/109/ES in razveljavitvi Direktive 2011/95/EU Evropskega parlamenta in Sveta (UL L, 2024/1347, 22.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1347/oj>).

⁽¹⁶⁾ Uredba (EU) 2024/1351 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. maja 2024 o upravljanju azila in migracij, spremembi uredb (EU) 2021/1147 in (EU) 2021/1060 ter razveljavitvi Uredbe (EU) št. 604/2013 (UL L, 2024/1351, 22.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1351/oj>).

predaje, bi morali prejeti utemeljeno odločitev v pisni obliki. Odločitev bi sicer morala biti takoj izvršljiva, vendar bi bilo treba državljanu tretje države zagotoviti učinkovito pravno sredstvo, da se pritoži zoper odločitev o predaji ali zahteva revizijo te odločitve. To pravno sredstvo ne bi smelo imeti odložilnega učinka.

- (29) Postopek predaje na podlagi te uredbe je neobvezen in ne vpliva na obstoječo možnost držav članic, da nezakonito prebivajoče državljane tretjih držav vrnejo v skladu z dvostranskimi sporazumi ali dogovori iz člena 6(3) Direktive 2008/115/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁷⁾ (v nadaljnjem besedilu: direktiva o vračanju), kadar so take osebe odkrite zunaj obmejnih območij.
- (30) Države članice bi morale pri uporabi postopka predaje na podlagi te uredbe v svojih okvirih dvostranskega sodelovanja določiti praktične dogovore, in sicer tudi zato, da bi se praviloma izognile uporabi tega postopka predaje, zlasti na odsekih notranjih meja, na katerih je bil nadzor začasno ponovno uveden ali podaljšan.
- (31) Kadar državljan tretje države, ki mu je bila izdana odločitev o predaji, na mejo prispe s prevoznikom, bi moral pristojni organ imeti možnost, da se v skladu z nacionalno zakonodajo dogovori s prevoznikom, da državljan tretje države nemudoma preda v državo članico prejemnico.
- (32) Pri nenapovedanih obiskih na podlagi člena 4(3) Uredbe (EU) 2022/922 mora biti Komisija še posebej pozorna na izvajanje postopka predaje.
- (33) Na območju brez notranjih meja, kjer se lahko osebe prosto gibljejo, kar je eden od glavnih dosežkov Unije v skladu s členom 3(2) PEU, bi morala ponovna uvedba nadzora na notranjih mejah ostati izjema in bi morala biti le skrajni ukrep. Izjeme in odstopanja od prostega gibanja oseb je treba razlagati ozko. Da ne bi ogrozili samega načela neizvajanja nadzora na notranjih mejah, kot je določeno v členu 3(2) PEU in spet v členu 67(2) PDEU, bi bilo treba obdobja ponovne uvedbe nadzora na notranjih mejah zaradi iste grožnje jasno časovno opredeliti v skladu s to uredbo.
- (34) V izjemnih primerih bi bilo za obravnavanje groženj schengenskemu območju kot skrajno sredstvo morda potrebno, da države članice sprejmejo ukrepe na notranjih mejah. Ker začasna ponovna uvedba nadzora na notranjih mejah vpliva na prosto gibanje oseb, bi se morale vse odločitve o ponovni uvedbi takega nadzora na meji sprejemati v skladu s skupaj dogovorjenimi merili, o čemer bi morali biti Komisija, Parlament in Svet uradno obveščeni, ali pa bi morala tak ukrep priporočiti institucija Unije. Države članice so še naprej pristojne za ugotovitev, ali je treba začasno ponovno uvesti ali podaljšati nadzor na meji. Na podlagi obstoječih pravil je ponovna uvedba nadzora na notranjih mejah določena za okoliščine, ko se resna grožnja notranji varnosti ali javnemu redu za določeno obdobje pojavi v eni sami državi članici. Zlasti terorizem in organizirani kriminal, obsežne izredne razmere v javnem zdravju ali obsežni ali odmevni mednarodni dogodki, kot so športni, poslovni ali politični dogodki, lahko predstavljajo resno grožnjo javnemu redu ali notranji varnosti.
- (35) Poleg tega bi lahko resna grožnja javnemu redu ali notranji varnosti izhajala tudi iz nenadnega obsežnega nedovoljenega gibanja državljanov tretjih držav med državami članicami, kadar to privede do razmer, ki znatno obremenjujejo vse vire in zmogljivosti dobro pripravljenih pristojnih organov, in bi verjetno ogrozila splošno delovanje območja brez nadzora na notranjih mejah, ter kadar druga sredstva, predvidena na podlagi te uredbe, ne zadostujejo za obravnavanje teh prihodov in gibanja. V zvezi s tem bi države članice morale imeti možnost, da se oprejo na objektivna in količinsko opredeljena poročila o nedovoljenem gibanju, kadar so na voljo, zlasti kadar jih zadevne agencije Unije redno pripravljajo v skladu s svojimi pooblastili.
- (36) Zaradi pandemije COVID-19 se je pokazalo, da je potreben mehanizem na ravni Unije, ki bi se uporabljal za primere, ko na schengenskem območju obsežne izredne razmere v javnem zdravju hkrati prizadenejo več držav članic, kar ogroža dobro delovanje schengenskega območja. Nov zaščitni mehanizem za schengensko območje bi moral omogočati usklajene rešitve za zaščito interesov oseb, ki so upravičene do ugodnosti območja brez nadzora na notranjih mejah, in sicer s čim večjo učinkovitostjo sprejetih ukrepov in čim manjšimi negativnimi stranskimi učinki teh ukrepov.

⁽¹⁷⁾ Direktiva 2008/115/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o skupnih standardih in postopkih v državah članicah za vračanje nezakonito prebivajočih državljanov tretjih držav (UL L 348, 24.12.2008, str. 98).

- (37) Novi zaščitni mehanizem za schengensko območje bi moral Svetu omogočiti, da na predlog Komisije sprejme sklep o odobritvi začasne ponovne uvedbe ali podaljšanja nadzora na notranjih mejah, kadar so bile na ravni Unije ugotovljene obsežne izredne razmere v javnem zdravju. Glede na politično občutljivo naravo takšnega sklepa, ki ureja možnost držav članic, da v posebnih okoliščinah ponovno uvedejo ali podaljšajo nadzor na notranjih mejah, bi bilo treba izvedbena pooblastila za sprejetje sklepa prenesti na Svet, ki odloča na predlog Komisije. Ta odločitev bi morala vključevati vse ustrezne blažilne ukrepe.
- (38) Vzpostavitev novega zaščitnega mehanizma za schengensko območje ne bi smela vplivati na pravico držav članic do predhodne uporabe enostranskih ukrepov v skladu s to Uredbo, če razmere to zahtevajo. Po sprejetju pa bi ukrep Unije moral postati edina podlaga za usklajen odziv na ugotovljeno grožnjo.
- (39) Da se zagotovi skladnost z načelom sorazmernosti, bi bilo treba sklep Sveta sprejeti za omejeno obdobje do šest mesecev, ki se lahko podaljša na podlagi rednega pregleda na predlog Komisije, dokler se obsežne izredne razmere v javnem zdravju nadaljujejo. Prvotni sklep bi moral vključevati oceno pričakovanega učinka sprejetih ukrepov, vključno z njihovimi negativnimi stranskimi učinki, da se ugotovi, ali je nadzor na notranjih mejah upravičen ali pa bi se lahko namesto tega učinkovito izvajali manj omejevalni ukrepi. Pri nadaljnjih sklepih bi bilo treba upoštevati razvoj grožnje javnemu zdravju. Države članice bi morale nemudoma uradno obvestiti Evropski parlament, Komisijo in druge države članice o ponovni uvedbi nadzora na notranjih mejah v skladu s sklepom Sveta.
- (40) Ponovna uvedba nadzora na notranjih mejah na podlagi enostranskih odločitev držav članic ali na ravni Unije ima resne posledice za delovanje schengenskega območja in pravico do prostega gibanja. Za zagotovitev, da se vsaka odločitev o ponovni uvedbi nadzora meje sprejme le, kadar je to potrebno kot skrajni ukrep, bi morala odločitev o začasni ponovni uvedbi ali podaljšanju nadzora meje temeljiti na skupnih merilih ter biti strogo nujna in sorazmerna.
- (41) V skladu s sodno prakso Sodišča Evropske unije je treba odstopanje od temeljnega načela prostega gibanja oseb razlagati ozko, pojem javnega reda pa predvideva obstoj dejanske, prisotne in dovolj resne grožnje, ki vpliva na enega od temeljnih interesov družbe.
- (42) Države članice bi morale najprej oceniti ustreznost začasnega nadzora na notranjih mejah glede na naravo ugotovljene resne grožnje, pa tudi ustreznost alternativnih ukrepov za doseganje istih ciljev, kot jih ima nadzor na notranjih mejah, na primer sorazmernih kontrol, kot se izvajajo pri izvrševanju policijskih ali drugih javnih pooblastil ali v oblikah policijskega sodelovanja, kot je določeno na podlagi prava Unije, vključno z možnostjo uporabe postopka predaje, ali skupnih ukrepov glede začasnih omejitev potovanj. V zvezi s tem bi morale države članice posebno pozornost nameniti verjetnemu vplivu nadzora na notranjih mejah na gibanje oseb na območju brez nadzora na notranjih mejah in na delovanje čezmejnih regij ter ga oceniti. Ta ocena bi morala biti del uradnega obvestila, ki ga morajo države članice posredovati Komisiji, Parlamentu in Svetu. V primeru podaljšanja nadzora na notranjih mejah za predvidljive dogodke prek začetnega obdobja šestih mesecev, bi morala država članica tudi izvesti oceno tveganja. Ta ocena tveganja bi morala vključevati podrobnosti o obsegu in predvidenem razvoju ugotovljene resne grožnje, informacije o tem, kako dolgo naj bi ta resna grožnja trajala in kateri odseki notranjih meja so prizadeti, informacije o ukrepih za uskladitev z drugimi državami članicami, na katere taki ukrepi vplivajo, ter ukrepov, ki jih je zadevna država članica sprejela in jih namerava sprejeti za ublažitev ugotovljene resne grožnje, da bi odpravila nadzor na notranjih mejah in ponovno vzpostavila načelo prostega gibanja.
- (43) Da se omejijo škodljive posledice ponovne uvedbe nadzora na notranjih mejah, bi morali vsako odločitev o ponovni uvedbi nadzora na notranjih mejah spremljati blažilni ukrepi. Ti ukrepi bi morali vključevati ukrepe za zagotovitev nemotenega tranzita blaga, osebja prevoznikov in pomorščakov z vzpostavitvijo „zelenih vozniških pasov“. Poleg tega bi lahko države članice, da bi upoštevale potrebo po zagotovitvi gibanja oseb, katerih dejavnosti so lahko bistvene za ohranjanje dobavne verige ali zagotavljanje bistvenih storitev, uporabljale tudi obstoječe smernice o čezmejnih delavcih, določene v sporočilu Komisije z dne 30. marca 2020 z naslovom „Smernice za uresničevanje prostega gibanja delavcev med izbruhom COVID-19“. Pri pravilih za ponovno uvedbo nadzora na notranjih mejah bi torej bilo treba upoštevati smernice in priporočila, ki so bila med pandemijo COVID-19 sprejeta kot zanesljiva varnostna

mreža za enotni trg za zagotovitev, da jih države članice uporabljajo kot blažilne ukrepe med ponovno uvedbo nadzora na notranjih mejah. Opredeliti bi bilo treba zlasti ukrepe za zagotovitev neprekinjenega delovanja enotnega trga ter zaščito interesov čezmejnih regij in mest, ki tvorijo eno urbano območje, na primer z dovoljenji ali odstopanji za prebivalce čezmejnih regij.

- (44) Uradno obvestilo, ki ga predložijo države članice, bi moralo biti odločilno pri ocenjevanju skladnosti z merili in pogoji za začasno ponovno uvedbo nadzora na notranjih mejah. Za zagotovitev ustreznega nadzora in spremljanja ponovno uvedenega nadzora na notranjih mejah ter izboljšanje kakovosti prejetih informacij bi morala Komisija sprejeti izvedbeni akt za določitev predloge za uradno obvestilo o ponovni uvedbi nadzora na notranjih mejah. V primerih, utemeljenih z razlogi javne varnosti se ob upoštevanju zaupnosti preiskav, ki potekajo, od držav članic ne bi smelo zahtevati, da predložijo vse informacije. Države članice bi morale imeti pravico, da vse informacije ali dele informacij iz uradnega obvestila označijo za tajne, kar pa ne sme posegati v delovanje ustreznih in varnih kanalov.
- (45) Kadar se nadzor na notranjih mejah kot odziv na predvidljive grožnje podaljša prek prvotnega obdobja šestih mesecev, bi za zagotovitev, da je nadzor na notranjih mejah resnično skrajni ukrep, ki se uporablja le, dokler je potrebno, in za omogočitev ocene, ali je nujen in sorazmeren za obravnavanje predvidljivih groženj, in da se Komisiji omogoči, da oceni, ali je ta nadzor izjemen ukrep, države članice morale pripraviti oceno tveganja in jo predložiti Komisiji. Države članice morajo zlasti pojasniti obseg in razvoj ugotovljene resne grožnje, vključno s tem, kako dolgo naj bi ugotovljena resna grožnja trajala in kateri odseki notranjih meja bi lahko bili prizadeti, zakaj z alternativnimi ukrepi ne bo mogoče zagotoviti rešitve za ugotovljeno grožnjo, ter svoje ukrepe za usklajitev z drugimi državami članicami, na katere nadzor na notranjih mejah vpliva ali bi lahko vplival.
- (46) Komisija bi morala imeti pravico, da na podlagi prejetega uradnega obvestila zahteva dodatne informacije, vključno z oceno tveganja ali ukrepi za sodelovanje in usklajitev z državami članicami, ki jih zadeva načrtovano podaljšanje nadzora na notranjih mejah. Kadar uradno obvestilo ne izpolnjuje minimalnih zahtev, bi morala Komisija o uradnem obvestilu razpravljati z zadevno državo članico in zahtevati dodatne informacije ali od te države članice zahtevati, naj dopolni svoje prvotno uradno obvestilo.
- (47) Komisija bi morala vsaj enkrat letno poročati Evropskemu parlamentu in Svetu o delovanju območja brez nadzora na notranjih mejah (v nadaljnjem besedilu: poročilo o stanju schengenske ureditve). Komisija bi morala imeti tudi možnost, da o tem poročilu ločeno razpravlja z Evropskim parlamentom in Svetom. Poročilo bi moralo vsebovati seznam vseh odločitev o ponovni uvedbi nadzora na notranjih mejah, ki so bile sprejete v zadevnem letu, ter ukrepe, ki jih je sprejela Komisija v zvezi s ponovno uvedbo nadzora na meji. V poročilu bi bilo treba posebno pozornost nameniti nadzoru na mejah, ki se izvaja več kot 12 mesecev. Vsebovati bi moralo tudi oceno nujnosti in sorazmernosti ponovne uvedbe in podaljšanja nadzora na meji v obdobju, ki ga zajema navedeno poročilo, ter informacije o trendih na območju brez nadzora na notranjih mejah v zvezi z nedovoljenim gibanjem državljanov tretjih držav ob upoštevanju razpoložljivih informacij ustreznih agencij Unije in analize podatkov iz ustreznih informacijskih sistemov. Poročilo o stanju schengenske ureditve bi moralo zajemati tudi obveznosti poročanja, ki izhajajo iz člena 20 schengenskega ocenjevalnega in spremljevalnega mehanizma.
- (48) Poročilo o stanju schengenske ureditve bi bilo treba priložiti poročilo na podlagi člena 25 Uredbe (EU) 2022/922.
- (49) Mehanizem za začasno ponovno uvedbo nadzora na notranjih mejah v nujnih razmerah ali za obravnavanje predvidljivih groženj bi moral Komisiji omogočiti, da organizira posvetovanja med državami članicami. Komisija bi morala organizirati posvetovanje, kadar to zahteva država članica, na katero to neposredno vpliva. V ta proces bi morale biti vključene ustrezne agencije Unije, da bi si po potrebi izmenjevale svoje strokovno znanje. V takih posvetovanjih bi bilo treba preučiti možnost uporabe alternativnih ukrepov ter po potrebi določiti praktične ureditve za izvajanja nadzora na notranjih mejah in trajanje tega nadzora. Kadar Komisija ali država članica izda mnenje, v katerem izrazi pomisleke glede ponovne uvedbe nadzora meje, bi morala biti navedena posvetovanja obvezna.

- (50) Komisija in države članice bi morale še naprej imeti možnost izraziti kakršne koli pomisleke glede nujnosti in sorazmernosti odločitve države članice, da zaradi nujnosti ali za obravnavanje predvidljive grožnje ponovno uvede nadzor na notranjih mejah. Kadar se nadzor na notranjih mejah ponovno uvede in podaljša za predvidljive grožnje za obdobja, ki skupno presegajo 12 mesecev, bi morala Komisija izdati mnenje, v katerem oceni nujnost in sorazmernost takega nadzora na notranjih mejah. Kadar država članica meni, da obstajajo pomembne izjemne razmere, ki upravičujejo nadaljnjo potrebo po nadzoru na notranjih mejah za obdobje, daljše od dveh let, bi bilo treba določiti dodatne zaščitne ukrepe v smislu ocene tveganja. Uradno obvestilo zadevne države članice bi moralo vključevati ukrepe, ki jih namerava sprejeti, po potrebi v sodelovanju z drugimi državami članicami, za obravnavanje grožnje, ter predstavitev sredstev, ukrepov, pogojev in časovnice, ki bi se lahko uporabili za odpravo nadzora na notranjih mejah, kolikor hitro je to mogoče, da bi se ohranilo načelo prostega gibanja. Komisija bi morala v takšnem primeru izdati novo mnenje. Takšno mnenje ne posega v izvršilne ukrepe, vključno s tožbami glede kršitev, ki bi jih morala Komisija kot varuhinja Pogodb uvesti proti vsaki državi članici, če ta ne izpolnjuje obveznosti na podlagi prava Unije. Kadar se izda mnenje, bi morala Komisija začeti posvetovanja z zadevnimi državami članicami. Čeprav na območju brez nadzora na notranjih mejah resna grožnja javnemu redu ali notranji varnosti v državi članici ni nujno časovno omejena, je treba za ohranitev načela prostega gibanja omejiti najdaljše trajanje nadzora na notranjih mejah na podlagi iste resne grožnje, ki ne sme presegati dveh let. V izjemnih okoliščinah in pod določenimi pogoji bi morale imeti države članice možnost, da se odločijo za podaljšanje nadzora na notranjih mejah za dve nadaljnji šestmesečni obdobji. Nadzor na notranjih mejah na podlagi iste resne grožnje v nobenem primeru skupaj ne bi smel trajati več kot tri leta.
- (51) Da bi bila mogoča naknadna analiza odločitve o začasni ponovni uvedbi nadzora na notranjih mejah, bi za države članice morala veljati obveznost, da Evropskemu parlamentu, Svetu in Komisiji predložijo poročilo o ponovni uvedbi nadzora na notranjih mejah tudi po odpravi tega nadzora. Kadar se nadzor izvaja dlje časa, bi bilo treba še eno takšno poročilo predložiti po 12 mesecih in nato 12 mesecev po tem, če se nadzor izjemoma ohrani. V poročilu bi bilo treba zlasti opisati začetno in naknadno oceno nujnosti nadzora na notranjih mejah in spoštovanje meril za ponovno uvedbo nadzora na notranjih mejah. Komisija bi morala v izvedbenem aktu določiti predlogo za taka poročila in predlogo objaviti na spletu.
- (52) Pri izvajanju te uredbe države članice z osebami ne ravnajo diskriminatorno na podlagi spola, rase, barve kože, etničnega ali socialnega porekla, genetskih značilnosti, jezika, vere ali prepričanja, političnega ali drugega mnenja, pripadnosti narodnosti manjšini, premoženja, rojstva, invalidnosti, starosti ali spolne usmerjenosti.
- (53) Pristojni organi iz te uredbe bi morali pri vseh dejavnostih, ki jih izvajajo na podlagi te uredbe, vključno z uporabo njihovih pooblastil za izvajanje pregledov, v celoti spoštovati pravila o varstvu podatkov na podlagi prava Unije. Za obdelavo osebnih podatkov, ki jo pristojni nacionalni organi izvajajo za namene te uredbe, se na svojih področjih uporabe uporabljata Uredba (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta⁽¹⁸⁾ ali Direktiva (EU) 2016/680 Evropskega parlamenta in Sveta⁽¹⁹⁾.
- (54) Ker cilja te uredbe, in sicer okrepiti delovanje schengenskega območja, države članice ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se lažje doseže na ravni Unije, ker je potrebna sprememba skupnih pravil na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 PEU. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenega cilja.
- (55) V skladu s členoma 1 in 2 Protokola št. 22 o stališču Danske, ki je priložen PEU in PDEU, Danska ne sodeluje pri sprejetju te uredbe, ki zato zanjo ni zavezujoča in se v njej ne uporablja. Ker ta uredba nadgrajuje schengenski pravni red, se Danska v skladu s členom 4 navedenega protokola v šestih mesecih od dne, ko Svet sprejme to uredbo, odloči, ali jo bo prenesla v svoje nacionalno pravo.

⁽¹⁸⁾ Uredba (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (UL L 119, 4.5.2016, str. 1).

⁽¹⁹⁾ Direktiva (EU) 2016/680 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov, ki jih pristojni organi obdelujejo za namene preprečevanja, preiskovanja, odkrivanja ali pregona kaznivih dejanj ali izvrševanja kazenskih sankcij, in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Okvirnega sklepa Sveta 2008/977/PNZ (UL L 119, 4.5.2016, str. 89).

- (56) Ta uredba predstavlja razvoj določb schengenskega pravnega reda, pri katerih Irska v skladu s Sklepom Sveta 2002/192/ES ne sodeluje ⁽²⁰⁾; Irska torej ne sodeluje pri sprejetju te uredbe, ki zato zanjo ni zavezujoča in se v njej ne uporablja.
- (57) Ta uredba za Islandijo in Norveško predstavlja razvoj določb schengenskega pravnega reda v smislu Sporazuma med Svetom Evropske unije in Republiko Islandijo ter Kraljevino Norveško o pridružitvi obeh k izvajanju, uporabi in razvoju schengenskega pravnega reda ⁽²¹⁾, ki spadajo na področje iz člena 1, točka A, Sklepa Sveta 1999/437/ES ⁽²²⁾.
- (58) Ta direktiva za Švico predstavlja razvoj določb schengenskega pravnega reda v smislu Sporazuma med Evropsko unijo, Evropsko skupnostjo in Švicarsko konfederacijo o pridružitvi Švicarske konfederacije k izvajanju, uporabi in razvoju schengenskega pravnega reda ⁽²³⁾, ki spadajo na področje iz člena 1, točka A, Sklepa Sveta 1999/437/ES v povezavi s členom 3 Sklepa Sveta 2008/146/ES ⁽²⁴⁾.
- (59) Ta uredba za Lihtenštajn predstavlja razvoj določb schengenskega pravnega reda v smislu Protokola med Evropsko unijo, Evropsko skupnostjo, Švicarsko konfederacijo in Kneževino Lihtenštajn o pristopu Kneževine Lihtenštajn k Sporazumu med Evropsko unijo, Evropsko skupnostjo in Švicarsko konfederacijo o pridružitvi Švicarske konfederacije k izvajanju, uporabi in razvoju schengenskega pravnega reda ⁽²⁵⁾, ki spadajo na področje iz člena 1, točka A, Sklepa 1999/437/ES v povezavi s členom 3 Sklepa Sveta 2011/350/EU ⁽²⁶⁾.
- (60) Ta uredba ne posega v uporabo Direktive 2004/38/ES.
- (61) Ta uredba spoštuje temeljne pravice in upošteva načela, priznana zlasti v Listini.
- (62) Uredbo (EU) 2016/399 bi bilo zato treba ustrezno spremeniti –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Uredba (EU) 2016/399 se spremeni:

(1) člen 2 se spremeni:

(a) točka 12 se nadomesti z naslednjim:

„12. ‚varovanje meje‘ pomeni varovanje meje med mejnimi prehodi in varovanje mejnih prehodov izven določenega delovnega časa, vključno s preventivnimi ukrepi, za preprečevanje ali odkrivanje nedovoljenih prehodov meje ali izognitev mejni kontroli, da bi prispevali k spremljanju razmer, za boj proti čezmejni kriminaliteti in za sprejemanje ukrepov proti osebam, ki so nezakonito prečkale mejo.“;

⁽²⁰⁾ Sklep Sveta 2002/192/ES z dne 28. februarja 2002 o prošnji Irske, da sodeluje pri izvajanju nekaterih določb schengenskega pravnega reda (UL L 64, 7.3.2002, str. 20).

⁽²¹⁾ UL L 176, 10.7.1999, str. 36.

⁽²²⁾ Sklep Sveta 1999/437/ES z dne 17. maja 1999 o nekaterih izvedbenih predpisih za uporabo Sporazuma, sklenjenega med Svetom Evropske unije in Republiko Islandijo ter Kraljevino Norveško, v zvezi s pridružitvijo teh dveh držav k izvajanju, uporabi in razvoju schengenskega pravnega reda (UL L 176, 10.7.1999, str. 31).

⁽²³⁾ UL L 53, 27.2.2008, str. 52.

⁽²⁴⁾ Sklep Sveta 2008/146/ES z dne 28. januarja 2008 o sklenitvi Sporazuma med Evropsko unijo, Evropsko skupnostjo in Švicarsko konfederacijo o pridružitvi Švicarske konfederacije k izvajanju, uporabi in razvoju schengenskega pravnega reda v imenu Evropske skupnosti (UL L 53, 27.2.2008, str. 1).

⁽²⁵⁾ UL L 160, 18.6.2011, str. 21.

⁽²⁶⁾ Sklep Sveta 2011/350/EU z dne 7. marca 2011 o sklenitvi Protokola med Evropsko unijo, Evropsko skupnostjo, Švicarsko konfederacijo in Kneževino Lihtenštajn o pristopu Kneževine Lihtenštajn k Sporazumu med Evropsko unijo, Evropsko skupnostjo in Švicarsko konfederacijo o pridružitvi Švicarske konfederacije k izvajanju, uporabi in razvoju schengenskega pravnega reda, v zvezi z odpravo kontrol na notranjih mejah in prostim gibanjem oseb, v imenu Evropske unije (UL L 160, 18.6.2011, str. 19).

(b) dodajo se naslednje točke:

- „27. ‚obsežne izredne razmere v javnem zdravju‘ pomenijo izredne razmere v javnem zdravju, ki jih na ravni Unije razglasi Komisija ob upoštevanju informacij pristojnih nacionalnih organov, kadar bi lahko imela resna čezmejna grožnja za zdravje obsežne posledice o izvajanju pravice do prostega gibanja.
28. ‚nujno potovanje‘ pomeni potovanje osebe, ki je izvzeta iz omejitev vstopa na podlagi člena 21a(4) ali (5), v zvezi z nujno funkcijo ali potrebo, pri čemer se upoštevajo vse veljavne mednarodne obveznosti Unije in držav članic;
29. ‚nenujno potovanje‘ pomeni potovanje, ki ni nujno potovanje;
30. ‚prevozna vozlišča‘ pomenijo letališča, morska ali rečna pristanišča, železniške ali avtobusne postaje ter tovarne terminale.“;

(2) v členu 5 se v odstavku 3 doda naslednji pododstavek:

„Države članice lahko v primeru, kadar veliko število migrantov poskuša nedovoljeno, množično in z uporabo sile prečkati njihove zunanje meje, sprejmejo potrebne ukrepe za ohranitev varnosti, javnega reda in miru.“;

(3) v členu 5 se doda naslednji odstavek:

„4. Države članice lahko, zlasti v primeru instrumentalizacije migrantov v skladu s prvim pododstavkom člena 1(4), točka (b), prvi stavek, Uredbe (EU) 2024/1359 Evropskega parlamenta in Sveta (*), začasno zaprejo določene mejne prehode, o katerih so uradno obvestile na podlagi odstavka 1, drugi pododstavek, tega člena, ali omejijo njihov delovni čas, če to zahtevajo okoliščine.

Vsi ukrepi na podlagi prvega pododstavka tega odstavka in odstavka 3, drugi pododstavek, tega člena se izvajajo sorazmerno in ob polnem upoštevanju pravic:

- (a) oseb, ki imajo pravico do prostega gibanja na podlagi prava Unije;
- (b) državljanov tretjih držav, ki so rezidenti za daljši čas na podlagi Direktive Sveta 2003/109/ES (**), oseb, ki imajo pravico do prebivanja na podlagi drugih instrumentov Unije ali nacionalnega prava ali ki imajo nacionalne vizume za dolgoročno bivanje, ter njihovih družinskih članov in
- (c) državljanov tretjih držav, ki prosijo za mednarodno zaščito.

(*) Uredba (EU) 2024/1359 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. maja 2024 o ravnanju v kriznih razmerah in primeru višje sile na področju migracij in azila ter spremembi Uredbe (EU) 2021/1147 (UL L, 2024/1359, 22.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1359/oj>).

(**) Direktiva Sveta 2003/109/ES z dne 25. novembra 2003 o statusu državljanov tretjih držav, ki so rezidenti za daljši čas (UL L 16, 23.1.2004, str. 44).“;

(4) člen 13 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 13

Varovanje meje

1. Glavni namen varovanja meje je preprečevanje ali odkrivanje nedovoljenih prehodov meje, prispevanje k ozaveščanju o razmerah, odvratanje čezmejne kriminalitete in izvedba ukrepov proti osebam, ki so prestopile mejo nezakonito. Vključuje tudi izvajanje analiz tveganja. Brez poseganja v člena 3 in 4 se oseba, ki je nezakonito prestopila mejo in nima pravice do prebivanja na ozemlju zadevne države članice, prime in zanjo veljajo postopki, ki so v skladu z Direktivo 2008/115/ES.

2. Mejni policisti uporabijo vsa potrebna sredstva, tudi stacionarne ali mobilne enote za varovanje meje. Varovanje meje se izvaja na način, ki preprečuje in odvraca osebe od tega, da bi mejo nedovoljeno prehajale med mejnimi prehodi ali se skušale izogniti kontroli na mejnih prehodih, in se izvaja ob polnem spoštovanju obveznosti iz člena 4.

3. Varovanje med mejnimi prehodi opravljajo mejni policisti, katerih število in metode se prilagodijo obstoječim ali predvidljivim tveganjem in grožnjam. Pri tem se uporabijo slike razmer, ki pomagajo pri uspešnejšem zmanjšanju števila smrtnih žrtev migrantov na zunanjih mejah, ob njih ali v njihovi bližini. Vključuje pogoste in nenadne spremembe obdobja varovanja in drugih metod ali tehnik, da učinkovito odkrije ali prepreči nedovoljene prehode meje.

4. Varovanje se izvaja s stacionarnimi ali mobilnimi enotami, ki opravljajo svoje naloge z obhodi ali zasedejo mesta, ki so znana po nezakonitih prehodih meje. Cilj takega varovanja je preprečiti nedovoljene prehode meje ali prijeti posameznike zaradi nedovoljenega prehoda zunanje meje. Varovanje se lahko izvaja tudi z uporabo tehničnih sredstev, vključno z elektronskimi sredstvi, opremo, sistemi nadzora ter po potrebi z vsemi vrstami stacionarne in mobilne infrastrukture.

5. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 37 te uredbe v zvezi z dodatnimi ukrepi varovanja, vključno z razvojem skupnih minimalnih standardov za varovanje meje. Ti skupni minimalni standardi upoštevajo vrste meja, na primer kopenske, morske ali zračne meje, stopnje vpliva, dodeljene vsakemu odseku zunanje meje v skladu s členom 34 Uredbe (EU) 2019/1896 Evropskega parlamenta in Sveta (*), in druge ustrezne dejavnike, kot so geografske posebnosti.

(*) Uredba (EU) 2019/1896 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. novembra 2019 o evropski mejni in obalni straži ter razveljavitvi uredb (EU) št. 1052/2013 in (EU) 2016/1624 (UL L 295, 14.11.2019, str. 1).“;

(5) poglavje V se preimenuje: „Posebni ukrepi v zvezi z zunanjimi mejami“;

(6) vstavi se naslednji člen:

„Člen 21a

Začasne omejitve potovanj v Unijo

1. Ta člen se uporablja za obsežne izredne razmere v javnem zdravju.

2. Svet lahko na podlagi predloga Komisije sprejme izvedbeno uredbo, s katero določi začasne omejitve potovanj v države članice, ki se bodo uporabljale na zunanjih mejah.

Začasne omejitve potovanj lahko vključujejo začasne omejitve vstopa v države članice in začasne omejitve iz zdravstvenih razlogov, ki se štejejo za potrebne za varovanje javnega zdravja na območju brez nadzora na notranjih mejah. Te začasne omejitve iz zdravstvenih razlogov lahko vključujejo testiranje, karanteno in samoosamitev.

Začasne omejitve potovanj v Unijo so sorazmerne in nediskriminatorne. Kadar država članica sprejme strožje omejitve, kot so določene v izvedbenem aktu, te omejitve nimajo negativnega učinka na delovanje območja brez nadzora na notranjih mejah. Začasne omejitve iz zdravstvenih razlogov za osebe, ki imajo pravico do prostega gibanja na podlagi prava Unije, so vedno skladne z Direktivo 2004/38/ES.

3. Omejitve vstopa ne veljajo za naslednje kategorije oseb, in sicer ne glede na namen njihovega potovanja:

(a) osebe, ki imajo pravico do prostega gibanja na podlagi prava Unije;

(b) državljani tretjih držav, ki so rezidenti za daljši čas na podlagi Direktive 2003/109/ES, osebe, ki imajo pravico do prebivanja na podlagi drugih instrumentov Unije ali nacionalnega prava, vključno z upravičenci do mednarodne zaščite ali osebami, ki imajo nacionalne vizume za dolgoročno bivanje, ter njihovi družinski člani.

4. Kategorije oseb iz dela A Priloge XI so izvzete iz omejitev vstopa.

5. Vse kategorije oseb, navedene v delu B Priloge XI, so izvzete iz omejitev vstopa, kadar so te kategorije vključene v izvedbeno uredbo iz odstavka 2.

6. V izvedbeni uredbi iz odstavka 2 se po potrebi:

- (a) kadar to zahteva narava obsežnih izrednih razmer v javnem zdravju, opredelijo kategorije oseb, ki potujejo iz nujnih razlogov, navedene v delu B Priloge XI, ki so izvzete iz omejitev vstopa;
- (b) določijo vsa geografska območja ali tretje države, iz katerih lahko za potovanja veljajo omejitve ali izvzetja iz omejitev, ter določijo postopek za redni pregled razmer na takih območjih ali v državah ter uvedenih omejitev potovanj na podlagi objektivne metodologije in objektivnih meril, vključno zlasti z epidemiološkim stanjem;
- (c) določijo pogoji, pod katerimi se nenujna potovanja lahko omejijo ali izvzamejo iz omejitev, vključno z dokazili, ki jih je treba predložiti v podporo izvzetju, in pogoji v zvezi s trajanjem in naravo bivanja na območjih ali v državah iz točke (b);
- (d) določijo minimalne začasne omejitve iz zdravstvenih razlogov, ki lahko veljajo za osebe iz odstavka 3, točki (a) in (b);
- (e) z odstopanjem od odstavkov 4 in 5 določijo pogoji, pod katerimi se lahko uvedejo omejitve potovanj za osebe, ki potujejo iz nujnih razlogov.

7. Omejitve vstopa v države članice za osebe, ki potujejo iz nujnih razlogov, se uvedejo le izjemoma, za strogo omejeno časovno obdobje, dokler ni na voljo dovolj informacij o obsežnih izrednih razmerah v javnem zdravju iz odstavka 1 in dokler Svet na predlog Komisije ne določi in sprejme alternativnih omejitev iz zdravstvenih razlogov, ki so potrebne za varovanje javnega zdravja in se uporabljajo za te osebe.“;

(7) člen 23 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 23

Kontrola znotraj ozemlja

Odsotnost nadzora na notranjih mejah ne vpliva na:

- (a) izvajanje policijskih ali drugih javnih pooblastil s strani pristojnih organov držav članic na njihovem ozemlju, vključno z njihovimi območji notranjih meja v skladu z nacionalnim pravom, če izvajanje teh pooblastil nima enakovrednega učinka kot mejna kontrola. Izvajanje takih pooblastil lahko po potrebi vključuje uporabo tehnologij za spremljanje in nadzor, ki se na splošno uporabljajo na ozemlju, za obravnavanje groženj javni varnosti ali javnemu redu. Izvajanje pooblastil s strani pristojnih organov se zlasti ne šteje za enakovredno izvajanju mejne kontrole, kadar ukrepi izpolnjujejo vse naslednje pogoje:
 - (i) cilj ukrepov ni opravljanje nadzora meje;
 - (ii) ukrepi temeljijo na splošnih policijskih informacijah ali, kadar je cilj zajezitev širjenja nalezljive bolezni, na informacijah o javnem zdravju in izkušnjah pristojnih organov v zvezi z morebitnimi grožnjami javni varnosti ali javnemu redu, njihov cilj pa je zlasti:
 - boj proti čezmejnemu kriminalu,
 - zmanjšanje nedovoljenega priseljevanja ali
 - zajezitev širjenja nalezljive bolezni, ki jo je ugotovil Evropski center za preprečevanje in obvladovanje bolezni in bi lahko prerasla v epidemijo;
 - (iii) so ukrepi zasnovani in se izvajajo tako, da se jasno razlikujejo od sistematičnih kontrol oseb na zunanjih mejah, tudi kadar se izvajajo na prometnih vozliščih ali neposredno v vozilih za prevoz potnikov in kadar temeljijo na oceni tveganja;

- (b) možnost, da pristojni organi države članice ali prevozniki izvajajo varnostno kontrolo oseb v prevoznih vozliščih v skladu z nacionalnim pravom, pod pogojem, da se taka kontrola izvaja tudi pri osebah, ki potujejo znotraj države članice;
 - (c) možnost države članice, da s zakonom določi obveznost posedovanja ali nošenja dokazil in listin;
 - (d) možnost države članice, da z zakonom predpiše obveznost državljanov tretjih držav, da se prijavijo na njenem ozemlju, in obveznost upravljavcev objektov, ki zagotavljajo nastanitev, da zagotovijo, da državljani tretjih držav, razen spremljajočih zakoncev ali spremljajočih mladoletnikov ali članov skupin potnikov, izpolnijo in podpišejo obrazce za prijavo na podlagi določb člena 22 oziroma 45 Konvencije o izvajanju Schengenskega sporazuma z dne 14. junija 1985 med vladami držav Gospodarske unije Beneluks, Zvezne republike Nemčije in Francoske republike o postopni odpravi kontrol na skupnih mejah (v nadaljnjem besedilu: Schengenska konvencija).“;
- (8) vstavi se naslednji člen:

„Člen 23a

Postopek za predajo oseb, prijatih na območjih notranjih meja

1. Ta člen brez poseganja v člen 22 določa postopek predaje državljana tretje države, prijetea na obmejnih območjih iz člena 23, kadar so izpolnjeni naslednji pogoji:

- (a) državljan tretje države je prijat med kontrolami, v katere so vključeni pristojni organi obeh držav članic v okviru dvostranskega sodelovanja, kar lahko vključuje zlasti skupne policijske patrulje, če so se države članice dogovorile za uporabo takega postopka v okviru tega dvostranskega sodelovanja, ter
- (b) na podlagi informacij, ki so neposredno na voljo organom, ki so osebo prijeli, vključno z izjavami zadevne osebe, identifikacijskimi, potovalnimi ali drugimi dokumenti, najdenimi pri tej osebi, ali rezultati iskanja v ustreznih nacionalnih podatkovnih zbirkah in podatkovnih zbirkah Unije, obstajajo jasni znaki, da je državljan tretje države prispel neposredno iz druge države članice, in se ugotovi, da državljan tretje države nima pravice do prebivanja na ozemlju države članice, v katero je prišel.

Postopek iz odstavkov 1 in 2 se ne uporablja za prosilce, kakor so opredeljeni v členu 3, točka 13, Uredbe (EU) 2024/1348 Evropskega parlamenta in Sveta (*) ali za upravičence do mednarodne zaščite, kakor so opredeljeni v členu 3, točka 4, Uredbe (EU) 2024/1347 Evropskega parlamenta in Sveta (**).

Pri predaji državljana tretje države, za katerega država članica, ki izvede predajo, domneva, da je mladoletnik, ta država članica, ki izvede predajo, o tem obvesti državo članico prejemnico, obe državi članici pa zagotovita, da se vsi ukrepi sprejmejo v otrokovo največjo korist in v skladu z ustrežno nacionalno zakonodajo obeh držav članic.

2. Pristojni organi države članice lahko z odstopanjem od člena 6(1) Direktive 2008/115/ES, kadar so izpolnjeni pogoji iz odstavka 1 tega člena, odločijo, da bodo zadevnega državljana tretje države v skladu s postopkom iz Priloge XII nemudoma predali državi članici, iz katere je oseba prispela.

3. Državljan tretjih držav, prijati na obmejnih območjih in predani na podlagi postopka iz tega člena, imajo pravico do pritožbe. Postopek pritožbe zoper odločitve o predaji se izvede v skladu z nacionalnim pravom države članice, ki izvede predajo. Tem državljanom tretjih držav se zagotovijo učinkovita pravna sredstva v skladu s členom 47 Listine. Prav tako jim v jeziku, ki ga razumejo ali za katerega se razumno domneva, da ga razumejo, država članica, ki izvede predajo, pisno predloži informacije o kontaktnih točkah, ki lahko nudijo informacije o zastopnikih, pooblaščenih za zastopanje teh državljanov tretjih držav v njihovem imenu v skladu z nacionalnim pravom. Vložitev take pritožbe nima odložilnega učinka.

4. Kadar država članica, ki izvede predajo, uporabi postopek iz odstavka 2, mora država članica prejemnica sprejeti vse potrebne ukrepe za sprejem zadevnega državljana tretje države v skladu s postopki iz Priloge XII. V državi članici prejemnici se uporabljajo vse ustrezne določbe Direktive 2008/115/ES.

5. Države članice v svojih okvirih dvostranskega sodelovanja opredelijo praktične podrobnosti, in sicer tudi zato, da bi se praviloma izognile uporabi postopka predaje iz tega člena, zlasti na odsekih notranjih meja, na katerih je bil nadzor meje ponovno uveden ali podaljšan.

6. Postopek iz tega člena ne posega v obstoječe dvostranske sporazume ali dogovore iz člena 6(3) Direktive 2008/115/ES.

7. Države članice od 11. julija 2025 in nato vsako leto Komisiji predložijo podatke, zabeležene v skladu s točko 4, del A, Priloge XII.

(*) Uredba (EU) 2024/1348 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. maja 2024 o vzpostavitvi skupnega postopka za mednarodno zaščito v Uniji in razveljavitvi Direktive 2013/32/EU (UL L, 2024/1348, 22.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1348/oj>).

(**) Uredba (EU) 2024/1347 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. maja 2024 o standardih glede pogojev, ki jih morajo izpolnjevati državljani tretjih držav ali osebe brez državljanstva, da so upravičeni do mednarodne zaščite, glede enotnega statusa beguncev ali oseb, upravičenih do subsidiarne zaščite, in glede vsebine te zaščite ter spremembi Direktive Sveta 2003/109/ES in razveljavitvi Direktive 2011/95/EU (UL L, 2024/1347, 22.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1347/oj>).“;

(9) prvi odstavek člena 24 se nadomesti z naslednjim:

„Države članice odpravijo vse ovire za tekoč pretok prometa na cestnih mejnih prehodih na notranjih mejah, zlasti vse omejitve hitrosti, ki niso izključno namenjene varnosti v cestnem prometu ali potrebne za uporabo tehnologij iz člena 23, točka (a).“;

(10) člen 25 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 25

Splošni okvir začasne ponovne uvedbe ali podaljšanja nadzora na notranjih mejah

1. Kadar se na območju brez nadzora na notranjih mejah pojavi resna grožnja javnemu redu ali notranji varnosti v državi članici, lahko ta država članica izjemoma ponovno uvede nadzor meje na vseh ali določenih delih svojih notranjih meja.

Šteje se lahko, da resna grožnja javnemu redu ali notranji varnosti izhaja zlasti iz:

(a) terorističnih napadov ali groženj in groženj, ki jih predstavljajo hude oblike organiziranega kriminala;

(b) obsežnih izrednih razmer v javnem zdravju;

(c) izjemnih razmer, za katere je značilno nenadno obsežno nedovoljeno gibanje državljanov tretjih držav med državami članicami, kar znatno obremenjuje vse vire in zmogljivosti dobro pripravljenih pristojnih organov ter bo verjetno ogrozilo splošno delovanje območja brez nadzora na notranjih mejah, kot kažejo analiza informacij in vsi razpoložljivi podatki, tudi iz zadevnih agencij Unije;

(d) obsežnih ali odmevnih mednarodnih dogodkov;

2. V vseh primerih je ponovna uvedba nadzora na notranjih mejah skrajni ukrep. Obseg in trajanje začasne ponovne uvedbe nadzora ne presega tega, kar je nujno potrebno glede na resnost ugotovljene grožnje.

Nadzor meje se lahko na podlagi členov 25a in 28 ponovno uvede ali podaljša le, kadar država članica ugotovi, da je tak ukrep potreben in sorazmeren, pri čemer upošteva merila iz člena 26(1), za podaljšanje takega nadzora pa upošteva tudi oceno tveganja iz člena 26(2). Nadzor meje se lahko ponovno uvede tudi v skladu s členom 29, pri čemer se upoštevajo merila iz člena 30.

3. Kadar ista resna grožnja še vedno obstaja, se lahko nadzor na notranjih mejah podaljša v skladu s členu 25a ali 29 oziroma, kadar je grožnja povezana z obsežnimi izrednimi razmerami v javnem zdravju, členom 28.

Šteje se, da ista resna grožnja še vedno obstaja, kadar utemeljitev, ki jo država članica predloži za podaljšanje nadzora meje, temelji na isti podlagi kot tista, ki je upravičila prvotno ponovno uvedbo nadzora meje.“;

(11) vstavi se naslednji člen:

„Člen 25a

Postopek za primere, pri katerih je treba ukrepati zaradi nepredvidljivih ali predvidljivih dogodkov

1. Kadar je resna grožnja javnemu redu ali notranji varnosti v državi članici nepredvidljiva in je zaradi nje potrebno takojšnje ukrepanje, lahko država članica izjemoma takoj ponovno uvede nadzor na notranjih mejah.

2. Ob ponovni uvedbi nadzora meje na podlagi odstavka 1 tega člena država članica uradno obvesti Evropski parlament, Svet in Komisijo ter druge države članice o ponovni uvedbi nadzora meje v skladu s členom 27(1).

3. Kadar država članica nadzor na notranjih mejah na podlagi odstavka 1 ponovno uvede, nadzor meje ostane za največ en mesec. Če resna grožnja javnemu redu ali notranji varnosti traja dlje od tega obdobja, lahko država članica podaljša nadzor na notranjih mejah za nadaljnja obdobja, dolga do največ tri mesece.

4. Kadar je v državi članici resna grožnja javnemu redu ali notranji varnosti predvidljiva, država članica uradno obvesti Evropski parlament, Svet, Komisijo in druge države članice v skladu s členom 27(1) vsaj štiri tedne pred načrtovano ponovno uvedbo nadzora meje ali takoj, ko je mogoče, kadar so okoliščine, zaradi katerih je treba ponovno uvesti nadzor na notranjih mejah, znane državi članici manj kot štiri tedne pred načrtovano ponovno uvedbo.

5. V primeru uporabe odstavka 4 tega člena in brez poseganja v odstavek 6 se lahko nadzor na notranjih mejah ponovno uvede za največ šest mesecev. Kadar resna grožnja javnemu redu ali notranji varnosti traja dlje od tega obdobja, lahko država članica nadzor na notranjih mejah večkrat podaljša za obdobja, ki trajajo največ šest mesecev. O vsakem podaljšanju se uradno obvesti Evropski parlament, Svet ter Komisijo in druge države članice v skladu s členom 27 in v rokih iz odstavka 4 tega člena. Ob upoštevanju odstavka 6 tega člena nadzor na notranjih mejah traja največ dve leti.

6. Kadar država članica meni, da obstajajo pomembne izjemne razmere v zvezi z resno trajno grožnjo, ki upravičujejo nadaljnjo potrebo po nadzoru na notranjih mejah, ki presega najdaljše obdobje iz odstavka 5 tega člena, uradno obvesti Evropski parlament, Svet in Komisijo in druge države članice, da namerava podaljšati nadzor na notranjih mejah za dodatno obdobje do šestih mesecev. To uradno obvestilo naredi vsaj štiri tedne pred načrtovanim podaljšanjem in ob upoštevanju mnenja, ki ga Komisija izda na podlagi člena 27a(3), vključuje oceno tveganja v skladu s členom 26(2), ki:

- (a) utemeljuje nadaljnjo grožnjo javnemu redu ali notranji varnosti;
- (b) podpira domnevo ali ugotovitev, da so bili alternativni ukrepi za odpravo grožnje neučinkoviti v času uradnega obvestila;
- (c) predstavlja blažilne ukrepe, ki bi lahko spremljali nadzor na notranjih mejah;
- (d) predstavlja, kadar je to ustrezno, tudi sredstva, ukrepe, pogoje in časovnico, ki bi se lahko uporabili za odpravo nadzora na notranjih mejah.

Komisija v treh mesecih po uradnem obvestilu iz prvega pododstavka izda novo mnenje o nujnosti in sorazmernosti podaljšanja nadzora na notranjih mejah. Po prejemu tega uradnega obvestila lahko Komisija na lastno pobudo začne posvetovalni postopek v skladu s členom 27a(1) oziroma to stori na zahtevo države članice, ki jo ti ukrepi neposredno zadevajo.

Kadar se v pomembnih izjemnih razmerah nadaljnja potreba po nadzoru na notranjih mejah potrdi kot rezultat postopka iz tega odstavka in dodatno šestmesečno obdobje iz prvega pododstavka ne zadostuje za zagotovitev razpoložljivosti učinkovitih alternativnih ukrepov za obravnavanje trajne grožnje, se lahko država članica odloči za podaljšanje nadzora na notranjih mejah za nadaljnje in končno dodatno obdobje do šest mesecev v skladu z oceno tveganja iz drugega pododstavka. Kadar se država članica odloči, da bo podaljšala nadzor na notranjih mejah, Komisijo nemudoma uradno obvesti o svoji nameri. Komisija nemudoma sprejme priporočilo o združljivosti takega končnega podaljšanja s Pogodbama, zlasti z načeloma nujnosti in sorazmernosti. V tem priporočilu se po potrebi skupaj z drugimi državami članicami opredelijo tudi učinkoviti izravnalni ukrepi, ki jih je treba izvesti.“;

(12) člen 26 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 26

Merila za začasno ponovno uvedbo in podaljšanje nadzora na notranjih mejah

1. Za ugotovitev, ali je ponovna uvedba nadzora na notranjih mejah potrebna in sorazmerna v skladu s členom 25 (2), država članica oceni zlasti:

(a) ustreznost ukrepa ponovne uvedbe nadzora na notranjih mejah, pri čemer upošteva naravo ugotovljene resne grožnje in zlasti, ali je verjetno, da bo grožnja javnemu redu ali notranji varnosti s ponovno uvedbo nadzora na notranjih mejah ustrezno odpravljena, ter ali bi bilo cilje take ponovne uvedbe mogoče doseči z:

(i) uporabo alternativnih ukrepov, na primer sorazmernih kontrol, ki bi se izvajale v okviru kontrole znotraj ozemlja iz člena 23, točka (a);

(ii) uporabo postopka iz člena 23a;

(iii) drugimi oblikami policijskega sodelovanja, kakor so določene na podlagi prava Unije;

(iv) skupnimi ukrepi glede začasnih omejitev potovanj v države članice iz člena 21a(2);

(b) verjeten vpliv takega ukrepa na:

(i) gibanje oseb na območju brez nadzora na notranjih mejah in

(ii) delovanje čezmejnih regij ob upoštevanju močnih družbenih in gospodarskih vezi med njimi.

2. Kadar se nadzor na notranjih mejah izvaja šest mesecev v skladu s členom 25a(5), zadevna država članica izvede oceno tveganja, ki poleg elementov iz člena 27(2) in (3) vključuje tudi ponovno oceno meril iz odstavka 1 tega člena.

3. Kadar je nadzor na notranjih mejah ponovno uveden ali podaljšán, zadevne države članice zagotovijo, da ga spremljajo ustrezni ukrepi za ublažitev učinkov ponovne uvedbe nadzora meje za osebe in prevoz blaga, pri čemer posebno pozornost namenijo močnim družbenim in gospodarskim vezem med čezmejnimi regijami ter osebam, ki potujejo iz nujnih razlogov.“;

(13) člen 27 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 27

Uradno obvestilo o začasni ponovni uvedbi ali podaljšanju nadzora na notranjih mejah in ocena tveganja

1. Uradna obvestila držav članic o ponovni uvedbi ali podaljšanju nadzora na notranjih mejah vsebujejo naslednje informacije:

(a) razloge za ponovno uvedbo ali podaljšanje, vključno z vsemi ustreznimi podrobnimi podatki o dogodkih, ki resno ogrožajo njen javni red ali notranjo varnost;

(b) obseg predlagane ponovne uvedbe ali podaljšanja, s posebno navedbo dela ali delov notranjih meja, na katerih je treba ponovno uvesti ali podaljšati nadzor meje;

- (c) imena odobrenih mejnih prehodov;
- (d) datum in trajanje načrtovane ponovne uvedbe ali podaljšanja;
- (e) oceno nujnosti in sorazmernosti iz člena 26(1) in, v primeru podaljšanja, člena 26(2);
- (f) kadar je ustrezno, ukrepe, ki naj bi jih sprejele druge države članice.

Uradno obvestilo lahko predložita tudi dve ali več držav članic skupaj.

Države članice uradno obvestilo predložijo po predlogi, ki jo določi Komisija na podlagi odstavka 6.

2. Kadar se nadzor meje izvaja šest mesecev v skladu s členom 25a(5), vsako naknadno uradno obvestilo o podaljšanju nadzora vključuje oceno tveganja. V oceni tveganja se predstavijo obseg in predvideni razvoj resne grožnje, zlasti kako dolgo naj bi resna grožnja trajala in kateri odseki notranjih meja bi lahko bili prizadeti, ter informacije o ukrepih za uskladitev z drugimi državami članicami, na katere nadzor na notranjih mejah vpliva ali bi lahko vplival.

3. Kadar države članice ponovno uvedejo ali podaljšajo nadzor meje zaradi razmer iz člena 25(1), točka (c), se v oceno iz odstavka 1, točka (e), tega člena vključijo tudi ocena tveganja in informacije o nenadnem obsežnem nedovoljenem gibanju, vključno z vsemi informacijami, pridobljenimi od ustreznih agencij Unije v skladu z njihovimi pooblastili, in analizo podatkov iz ustreznih informacijskih sistemov.

4. Zadevna država članica na zahtevo Komisije predloži vse dodatne informacije, tudi o ukrepih za uskladitev z državami članicami, ki jih zadeva načrtovano podaljšanje nadzora na notranjih mejah, ter dodatne informacije, potrebne za oceno morebitne uporabe ukrepov iz členov 23 in 23a.

5. V primerih, utemeljenih z razlogi javne varnosti se ob upoštevanju zaupnosti preiskav, ki potekajo, od držav članic ne zahteva, da predložijo vse informacije iz odstavkov 1 do 4 tega člena. Države članice, ki predložijo uradno obvestilo na podlagi odstavka 1 ali 2, lahko, kadar je potrebno in v skladu z nacionalnim pravom, sklenejo, da vse predložene informacije ali njihove dele označijo za tajne, zlasti oceno tveganja. Takšna označitev drugim državam članicam, ki jih zadeva začasna ponovna uvedba nadzora na notranjih mejah, ne preprečuje dostopa do informacij prek ustreznih in varnih kanalov. Takšna označitev ni razlog, da države članice informacij ne bi mogle dati na razpolago Evropskemu parlamentu. Posredovanje informacij in dokumentov, poslanih Evropskemu parlamentu na podlagi tega člena, ter ravnanje z njimi ne vključuje ocen tveganja iz odstavka 2 in je v skladu s pravili o pošiljanju tajnih podatkov in ravnanju z njimi.

6. Komisija sprejme izvedbeni akt, s katerim določi predlogo iz tretjega pododstavka odstavka 1 tega člena in predlogo objavi na spletu. Ta izvedbeni akt se sprejme v skladu s postopkom pregleda iz člena 38(2).“;

(14) vstavi se naslednji člen:

„Člen 27a

Posvetovanje z državami članicami in mnenje Komisije

1. Po prejemu uradnih obvestil, predloženih na podlagi člena 27(1), lahko Komisija na lastno pobudo vzpostavi posvetovalni postopek, vključno s skupnimi srečanji med državo članico, ki načrtuje ponovno uvedbo ali podaljšanje nadzora na notranjih mejah, in drugimi državami članicami, zlasti tistimi, ki jih ti ukrepi neposredno zadevajo, ter ustreznimi agencijami Unije, oziroma to stori na zahtevo države članice, ki jo nadzor na notranjih mejah neposredno zadeva.

Cilj posvetovanja je preučiti zlasti grožnjo javnemu redu ali notranji varnosti, nujnost in sorazmernost nameravane ponovne uvedbe nadzora na notranjih mejah, pri čemer se upošteva ustreznost alternativnih ukrepov in, če je bil nadzor meje ponovno uveden, njegov vpliv, ter načine za zagotovitev izvajanja medsebojnega sodelovanja med državami članicami v zvezi s ponovno uvedbo nadzora na notranjih mejah.

Država članica, ki načrtuje ponovno uvedbo ali podaljšanje nadzora na notranjih mejah, pri odločanju o ponovni uvedbi ali podaljšanju nadzora na notranjih mejah in pri njegovem izvajanju v največji možni meri upošteva rezultate takšnega posvetovanja.

2. Po prejemu uradnih obvestil, predloženih v zvezi s ponovno uvedbo ali podaljšanjem nadzora na notranjih mejah, mora Komisija, druge države članice pa lahko, brez poseganja v člen 72 PDEU izdati mnenje, če ima na podlagi informacij iz uradnega obvestila in, kadar je to ustrezno, ocene tveganja ali kakršnih koli dodatnih informacij pomisleke glede nujnosti ali sorazmernosti načrtovane ponovne uvedbe ali podaljšanja nadzora na notranjih mejah.

3. Po prejemu uradnih obvestil, predloženih v zvezi s podaljšanjem nadzora na notranjih mejah na podlagi člena 25a(4), ki vodi do nadaljevanja nadzora na notranjih mejah za skupno 12 mesecev, Komisija izda mnenje o nujnosti in sorazmernosti takega nadzora meje.

Komisija v mnenju vključi vsaj:

- (a) oceno, ali sta ponovna uvedba ali podaljšanje nadzora na notranjih mejah v skladu z načeloma nujnosti in sorazmernosti;
- (b) oceno, ali so bili dovolj izkoriščeni alternativni ukrepi za odpravo resne grožnje;

Kadar se oceni ponovna uvedba nadzora na notranjih mejah in se šteje, da upošteva načeli nujnosti in sorazmernosti, mnenje po potrebi vsebuje priporočila o izboljšanju sodelovanja med državami članicami, da se omeji učinek nadzora na notranjih mejah in prispeva k zmanjšanju trajne grožnje.

4. Kadar se izda mnenje iz odstavka 2 ali 3, Komisija vzpostavi posvetovalni postopek v skladu z odstavkom 1 za razpravo z državami članicami o mnenju.“;

(15) člen 28 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 28

Posebni mehanizem, kadar obsežne izredne razmere v javnem zdravju ogrožajo splošno delovanje območja brez nadzora na notranjih mejah

1. Kadar Komisija ugotovi, da obstajajo obsežne izredne razmere v javnem zdravju, ki zadevajo več držav članic, kar ogroža splošno delovanje območja brez nadzora na notranjih mejah, lahko Svetu predlaga sprejetje izvedbenega sklepa, s katerim se državam članicam dovoli ponovna uvedba nadzora meje, vključno z vsemi ustreznimi blažilnimi ukrepi, ki se uvedejo na nacionalni ravni in ravni Unije, kadar razpoložljivi ukrepi iz členov 21a in 23 ne zadostujejo za odpravo obsežnih izrednih razmer v javnem zdravju. Države članice lahko od Komisije zahtevajo predložitev takega predloga Svetu.

2. Izvedbeni sklep Sveta iz odstavka 1 zajema obdobje največ šestih mesecev in se lahko, dokler trajajo obsežne izredne razmere v javnem zdravju, na predlog Komisije podaljšuje za nadaljnja obdobja največ šestih mesecev, pri čemer se upošteva pregled iz odstavka 4.

3. Kadar države članice ponovno uvedejo ali podaljšajo nadzor meje zaradi obsežnih izrednih razmer v javnem zdravju iz odstavka 1, ta nadzor meje od začetka veljavnosti izvedbenega sklepa Sveta iz odstavka 1 temelji na tem sklepu.

4. Komisija redno pregleda razvoj obsežnih izrednih razmer v javnem zdravju iz odstavka 1 in učinek ukrepov, sprejetih v skladu z izvedbenim sklepom Sveta iz navedenega odstavka, da bi ocenila, ali so ti ukrepi še upravičeni in, če niso, predlagala čimprejšnjo odpravo nadzora na notranjih mejah.

5. Države članice nemudoma uradno obvestijo Evropski parlament, Svet, Komisijo in druge države članice o ponovni uvedbi nadzora na notranjih mejah v skladu s sklepom iz odstavka 1.

6. Države članice lahko sprejmejo druge ukrepe iz člena 23 za omejitev obsega nadzora na notranjih mejah. Komisija te ukrepe upošteva pri pregledu iz odstavka 4 tega člena.“;

(16) člen 33 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 33

Poročilo o ponovni uvedbi nadzora na notranjih mejah

1. Države članice, ki so izvajale nadzor na notranjih mejah, v štirih tednih po odpravi nadzora na notranjih mejah Evropskemu parlamentu, Svetu in Komisiji predložijo poročilo o ponovni uvedbi in, kadar je to ustrezno, podaljšanju nadzora na notranjih mejah.

2. Kadar se nadzor meje podaljša v skladu s členom 25a(5), brez poseganja v odstavek 1 zadevna država članica predloži poročilo ob izteku 12 mesecev in nato čez 12 mesecev, če se nadzor meje izjemoma ohrani.

3. V poročilu se predstavi zlasti začetno in naknadno oceno nujnosti in sorazmernosti nadzora meje, izpolnjevanje meril iz člena 26, izvajanje kontrol, praktično sodelovanje s sosednjimi državami članicami, posledični vpliv na prosto gibanje oseb, zlasti v čezmejnih regijah, učinkovitost ponovne uvedbe nadzora na notranjih mejah, vključno z naknadno oceno nujnosti in sorazmernosti ponovne uvedbe nadzora meje.

4. Komisija sprejme izvedbeni akt za določitev enotne oblike za to poročilo in jo objavi na spletu. Ta izvedbeni akt se sprejme v skladu s postopkom pregleda iz člena 38(2).

5. Komisija lahko poda mnenje o tej naknadni oceni začasne ponovne uvedbe nadzora na eni ali več notranjih mejah ali na njihovih delih.

6. Komisija Evropskemu parlamentu in Svetu najmanj enkrat na leto poroča o delovanju območja brez nadzora na notranjih mejah (v nadaljnjem besedilu: poročilo o stanju schengenske ureditve). Komisija lahko ločeno razpravlja z Evropskim parlamentom in Svetom o poročilu o stanju schengenske ureditve. Poročilo vsebuje seznam vseh odločitev o ponovni uvedbi nadzora na notranjih mejah, ki so bile sprejete v zadevnem letu, ter ukrepe, ki jih je sprejela Komisija v zvezi s ponovno uvedbo nadzora na notranjih mejah. V poročilu se posebna pozornost nameni nadzoru meje, ki se izvaja več kot 12 mesecev. Vsebuje tudi oceno nujnosti in sorazmernosti ponovne uvedbe in podaljšanja nadzora meje v obdobju, ki ga zajema to poročilo, ter informacije o trendih na območju brez nadzora na notranjih mejah v zvezi z nedovoljenim gibanjem državljanov tretjih držav ob upoštevanju razpoložljivih informacij ustreznih agencij Unije in analize podatkov iz ustreznih informacijskih sistemov.“;

(17) člen 36 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 36

Spremembe prilog

1. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 37 v zvezi s spremembami prilog III, IV in VIII.

2. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 37 za dopolnitev te uredbe, tako da se v del B Priloge XI dodajo kategorije oseb, ki potujejo iz nujnih razlogov.

3. Kadar je v ustrezno upravičenih primerih glede na naravo obsežnih izrednih razmer v javnem zdravju to potrebno zaradi nujnih razlogov, se za delegirane akte, sprejete na podlagi odstavka 2 tega člena, uporabi postopek iz člena 37a.“;

(18) vstavi se naslednji člen:

„Člen 37a

Postopek v nujnih primerih

1. Delegirani akti, sprejeti na podlagi tega člena, začnejo veljati brez odlašanja in se uporabljajo, dokler se jim ne nasprotuje v skladu z odstavkom 2. V uradnem obvestilu Evropskemu parlamentu in Svetu o delegiranem aktu se navedejo razlogi za uporabo postopka v nujnih primerih.

2. Evropski parlament ali Svet lahko nasprotuje delegiranemu aktu v skladu s postopkom iz člena 37(5). V takem primeru Komisija takoj po tem, ko jo Evropski parlament ali Svet uradno obvesti o sklepu o nasprotovanju aktu, ta akt razveljavi.“;

(19) v členu 39(1) se doda naslednja točka:

„(h) območjih, ki se štejejo za čezmejne regije, in o vseh ustreznih spremembah teh območij.“;

(20) vstavi se naslednji člen:

„Člen 42b

Uradno obveščanje o čezmejnih regijah

Do 11. januarja 2025 vse države članice s skupnimi notranjimi mejami v tesnem medsebojnem sodelovanju določijo območja na svojem ozemlju, ki se štejejo za čezmejne regije, pri čemer upoštevajo močne družbene in gospodarske vezi med njimi, ter o njih uradno obvestijo Komisijo.

Države članice obvestijo Komisijo tudi o vseh pomembnih spremembah v zvezi z njimi.“;

(21) besedilo iz Priloge k tej uredbi se doda kot Priloga XI in Priloga XII k Uredbi (EU) 2016/399.

Člen 2

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v državah članicah v skladu s Pogodbama.

V Bruslju, 13. junija 2024

Za Evropski parlament

predsednica

R. METSOLA

Za Svet

predsednik

M. MICHEL

PRILOGA

„PRILOGA XI

Nujna potovanja

DEL A

Kategorije oseb iz člena 21a(4):

1. zdravstveni delavci, raziskovalci na področju zdravstva in poklicni oskrbovalci starejših;
2. obmejni delavci;
3. osebje prevoznikov;
4. diplomati, uslužbenci mednarodnih organizacij in osebe, ki jih povabijo mednarodne organizacije, ker je njihova prisotnost potrebna za dobro delovanje teh organizacij, ter vojaki, humanitarni delavci in osebje civilne zaščite, ki opravljajo svoje funkcije;
5. potniki v tranzitu;
6. potniki, ki potujejo iz nujnih družinskih razlogov;
7. pomorščaki;
8. osebe, ki potrebujejo mednarodno zaščito ali katerim je potreben vstop iz drugih humanitarnih razlogov.

DEL B

Kategorije oseb iz člena 21a(5):

1. otroci v predšolskem izobraževanju in vzgoji in učenci v izobraževanju v sosednji državi ter njihovi skrbniki, ki jih spremljajo, ki prečkajo mejo, da bi bili vključeni v tako izobraževanje, ter študenti ali osebe, ki potujejo v izobraževalne namene;
2. sezonski delavci, vključno z delavci v proizvodnji hrane;
3. osebe, ki potujejo iz nujnih razlogov oskrbe živali ali zaradi ukrepov, potrebnih za kmetijstvo in gozdarstvo v posameznih primerih;
4. visokokvalificirani delavci ter ključno in znanstveno osebje, katerih zaposlitev je potrebna z gospodarskega, družbenega in varnostnega vidika in katerih dela ni mogoče odložiti ali opravljati v tujini;
5. osebje javnih organov za obrambo, javni red, javno zdravje in nacionalno varnost, tj. policijsko osebje, mejna policija, oddelki za priseljevanje, civilna zaščita na področju javnega zdravja itd. ali predstavniki organov preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj, če je potovanje povezano z opravljanjem uradnih dolžnosti, vključno z osebjem, odgovornim za upravljanje in vzdrževanje kritične infrastrukture;
6. ribiči in osebe, ki opravljajo delo ali zagotavljajo storitve na ladjah ali rudarskih in vrtnih ploščadih na morju na podlagi delovnega razmerja, ki ni pogodba o zaposlitvi v pomorstvu;
7. osebe, ki vstopajo v državo članico zaradi prejemanja osnovnih zdravstvenih storitev, vključno s potniki v reševalnih vozilih;
8. partnerji (zakonec, registrirani partner, zunajzakonski partner) in otroci nujnega potnika, vključno z državljani tretjih držav, ki potujejo zaradi združitve družine;
9. državljani tretjih držav, ki potujejo na poziv pravosodnega organa;
10. osebe, ki imajo mednarodno novinarsko izkaznico, ki jo je izdala Mednarodna zveza novinarjev;
11. osebe, ki potrebujejo oskrbo in potujejo k svojim oskrbovalcem.

PRILOGA XII

DEL A

Postopek za predajo oseb, prijetih na območjih notranjih meja

1. Odločitve o predaji na podlagi člena 23a(2) se izdajo na standardnem obrazcu iz dela B te priloge, ki ga izpolni pristojni nacionalni organ. Učinkovati začnejo takoj.
2. Izpolnjen standardni obrazec se izda državljanu tretje države, ki prejem odločitve o predaji potrdi s podpisom obrazca in prejme kopijo podpisanega obrazca.
Če državljan tretje države podpis standardnega obrazca zavrne, pristojni organ njegovo zavrnitev zabeleži v obrazcu pod rubriko „opombe“.
3. Nacionalni organi, ki izdajo odločitev o predaji, zabeležijo podatke na standardnem obrazcu iz dela B te priloge.
4. Nacionalni organi, ki izdajo odločitev o predaji, vsako leto obvestijo Komisijo o številu oseb, premeščenih v druge države članice, pri čemer navedejo države članice, v katere so bile osebe premeščene, razloge za ugotovitev, da te osebe nimajo pravice do prebivanja v državi članici, in, če je na voljo, državljanstvo prijetih državljanov tretjih držav.
5. Državljan tretjih držav, prijeti na obmejnih območjih in predani na podlagi tega postopka, imajo pravico do pritožbe. Postopek pritožbe zoper odločitev o predaji se izvede v skladu z nacionalnim pravom. Državljanom tretjih držav se zagotovijo učinkovita pravna sredstva v skladu s členom 47 Listine. Državljanu tretje države se v jeziku, ki ga razume ali za katerega se razumno domneva, da ga razume, pisno predložijo podatki o kontaktnih točkah, ki lahko nudijo informacije o zastopnikih, pooblaščenih za zastopanje državljana tretje države v njegovem imenu v skladu z nacionalnim pravom. Vložitev take pritožbe nima odločilnega učinka.
6. Pristojni nacionalni organi zagotovijo, da je državljan tretje države, ki mu je bila izdana odločitev o predaji, v okviru dvostranskega sodelovanja iz člena 23a, odstavek 1(a), predan pristojnim organom države članice prejemnice. Predaja se izvede nemudoma, najpozneje pa v 24 urah. Po tem postopku predaje ni mogoče izvesti, po potrebi pa se uporabljajo ustrezne določbe Direktive 2008/115/ES. V ta namen pristojni nacionalni organi države članice prejemnice sodelujejo s pristojnimi nacionalnimi organi države članice, ki izvede predajo.

DEL B

Standardni obrazec za predajo oseb, prijetih na območjih notranjih meja

Ime države

Znak države (Naziv urada)

POSTOPEK PREDAJE NA OBMOČJIH NOTRANJIH MEJA

Dne _____ ob (ura) _____ na (navedite vrsto najbližje notranje meje ali druge zadevne informacije, povezane s prijetjem, v skladu s členom 23a Zakonika o schengenskih mejah) _____

Pred spodaj podpisanim _____ je navzoč/-a:

Osebni podatki (kolikor so na voljo)

Priimek _____ Ime _____

Datum rojstva _____ Kraj rojstva _____ Spol _____

Državljanstvo _____ Prebivališče v/na _____

Vrsta identifikacijskega dokumenta _____ številka _____

Kraj izdaje v/na _____ dne _____

Številka vizuma, če obstaja _____ vrsta _____ izdal _____

Velja od _____ do _____

Za obdobje _____ dni: _____

Oseba, ki prihaja iz/z _____ s/z _____ (navedite prevozno sredstvo, npr. številka leta), je obveščena, da bo predana _____ na podlagi člena 23a Zakonika o schengenskih mejah:

Razlogi, zaradi katerih oseba nima pravice do bivanja v državi članici:

Opombe

Zadevna oseba je zavrnila podpis obrazca.

Zadevna oseba _____ Pristojni organi _____

Zadevna oseba se lahko zoper predajo pritoži v skladu z nacionalnim pravom. Zadevna oseba prejme en izvod tega dokumenta (vsaka država mora navesti sklicevanje na nacionalno zakonodajo v zvezi s pravico do pritožbe ter podatke o kontaktnih točkah, ki lahko nudijo informacije o zastopnikih, pooblaščenih za zastopanje državljana tretje države).“
